01/04/2023

Ο Αργολίδος Νεκτάριος τέλεσε τον Ακάθιστο Ύμνο στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου στα Φίχτια (ΦΩΤΟ/ΒΙΝΤΕΟ)

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αργολίδος

Ο Μητροπολίτης Αργολίδος Νεκτάριος τέλεσε την Παρασκευή 31 Μαρτίου 2023 την ακολουθία του Ακαθίστου Ύμνου στον Ιερό ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στα Φίχτια Αργολίδος.

Στο τέλος της ακολουθίας ο Μητροπολίτης κήρυξε τον θείο λόγο στους πιστούς. Ο εφημέριος του ναού πρωτοπρεσβύτερος π. **Αποστόλης Χασάπης** ευχαρίστησε τον Μητροπολίτη για την τιμή που έκανε να τελέσει τους χαιρετισμούς στην Θεοτόκο στον **Ιερό ναό της Ευαγγελιστρίας Φιχτίων.**

—

Ο **Ναός της Παναγία**ς αποτελεί κόσμημα για την κωμόπολη των Φιχτίων . Την ιερή ακολουθία του **Ακάθιστου ύμνου** παρακολούθησε ο καθηγητής Ευρωπαϊκού δικαίου και μέλος τη**ς ΝΔ Αναστάσιος Γεώργας.**

Ο Ακάθιστος Ύμνος (Χαιρετισμοί) είναι ένα μεγάλο και σπουδαίο ποίημα, γραμμένο τον 6ο αιώνα μ.Χ., που μιλάει στην Παναγία και της λέει επαίνους, ευχαριστίες και προσευχές. Ποιητής των Χαιρετισμών είναι μάλλον ο άγιος **Ρωμανός ο Μελωδός,** ένας από τους μεγαλύτερους ελληνόγλωσσους ποιητές όλων των εποχών.

Τον 7ο αιώνα, όταν ο λαός της Κωνσταντινούπολης σώθηκε από την επίθεση των Αβάρων μετά από παρέμβαση της Παναγίας, όλοι έψαλλαν στην **Αγία Σοφία** τον Ακάθιστο Ύμνο όρθιοι (από εκεί και το όνομά του) και τότε μάλλον γράφτηκε το πασίγνωστο αρχικό τροπάριο *«Τη Υπερμάχω Στρατηγώ»*. Η **Ορθόδοξη Εκκλησία** ψάλλει τους Χαιρετισμούς κάθε Παρασκευή βράδυ, τις πρώτες 5 εβδομάδες της **Μεγάλης Σαρακοστής**.

Για την ακρίβεια, κόβουμε τους Χαιρετισμούς σε 4 κομμάτια (λέγονται «4 στάσεις» και λέμε από ένα κάθε Παρασκευή, ενώ την 5η Παρασκευή λέγεται ολόκληρο το έργο. Τους Χαιρετισμούς τους απαγγέλλει με τη μουσική τους ο ιερέας. Πριν απ' αυτό, οι ψάλτες έχουν ψάλει ένα άλλο περίφημο μουσικό και ποιητικό έργο, που λέγεται *«κανόνας των Χαιρετισμών»* (οι κανόνες είναι ένα άλλο είδος βυζαντινής κλασικής μουσικής) και δημιουργός του είναι ένας ακόμη κορυφαίος ποιητής και μουσικός του Βυζαντίου, ο **άγιος Ιωσήφ ο Υμνογράφος.**

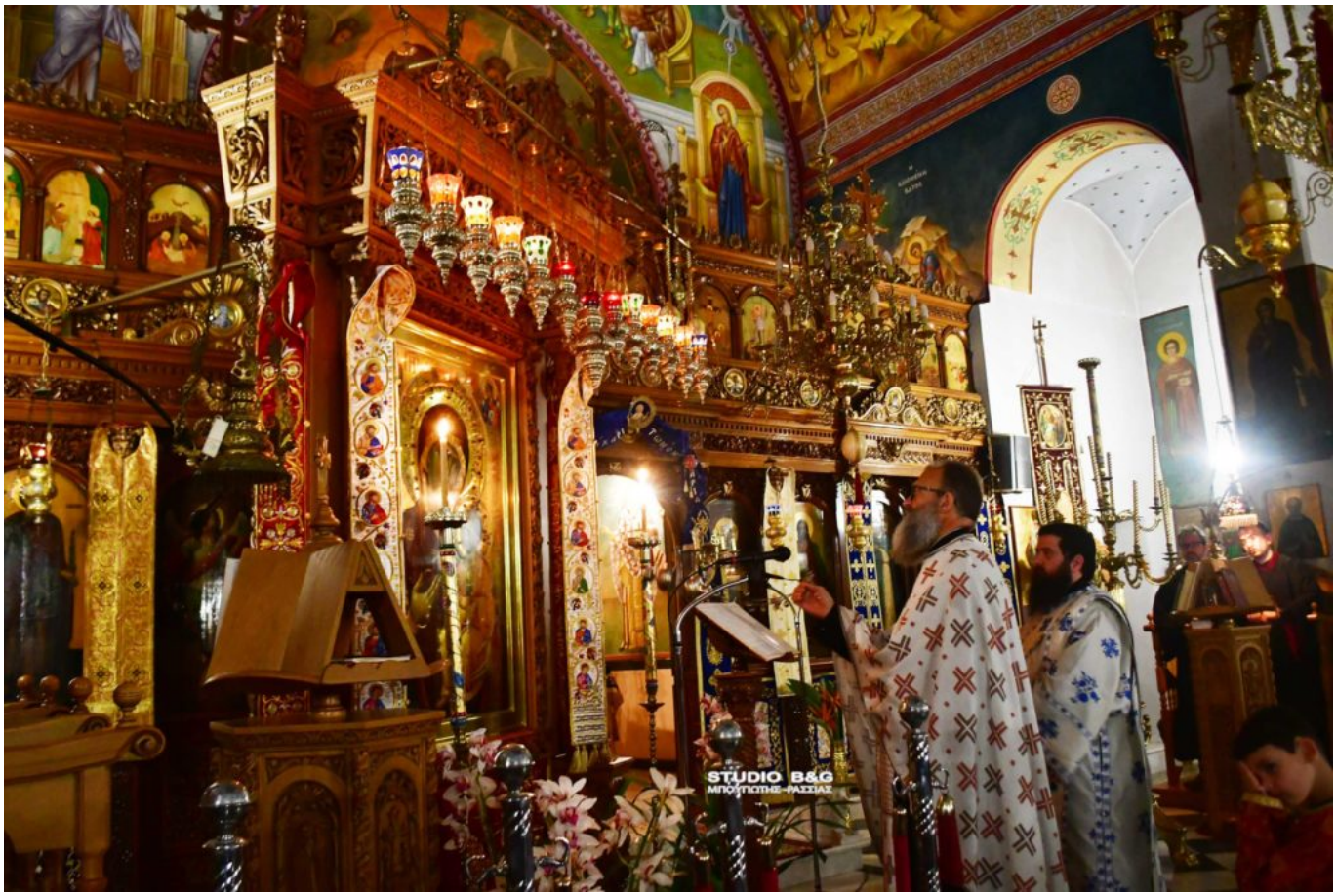

Πρόκειται για ένα ύμνο «Κοντάκιο» της Ορθόδοξης Εκκλησίας, προς τιμήν της **Υπεραγίας Θεοτόκου,** που επικράτησε να ονομάζεται Ακάθιστος εξαιτίας της όρθιας στάσης, που τηρούσαν οι πιστοί κατά τη διάρκεια της ψαλμωδίας του. Είναι ένας ύμνος που αποτελείται από προοίμιο και 24 οίκους (στροφές) σε ελληνική αλφαβητική ακροστιχίδα, από το Α ως το Ω (κάθε οίκος ξεκινά με το αντίστοιχο κατά σειρά ελληνικό γράμμα), και είναι γραμμένος πάνω στους κανόνες της ομοτονίας, ισοσυλλαβίας και εν μέρει της ομοιοκαταληξίας.

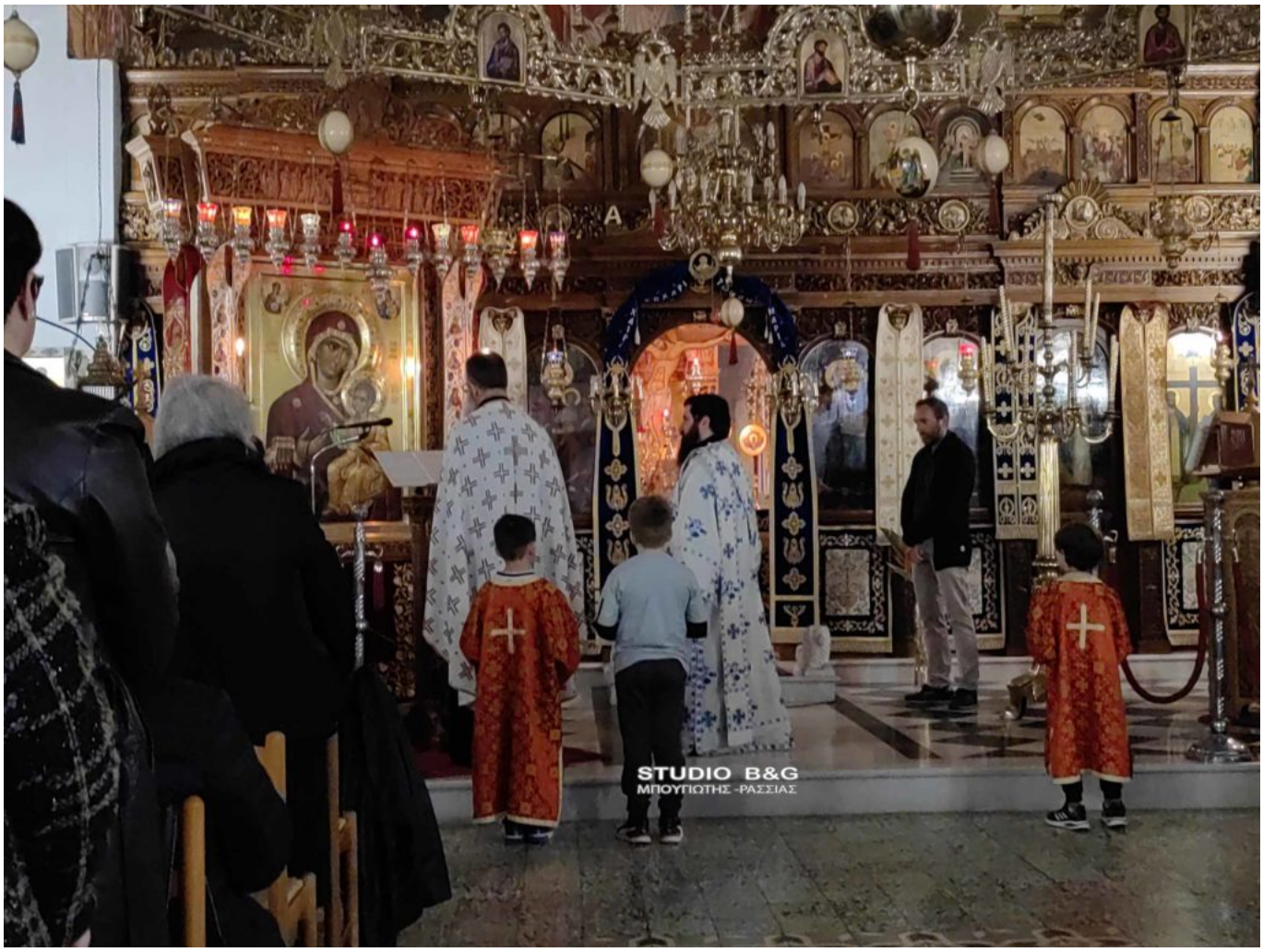

Ένα από τα σημαντικότερα και δυσκολότερα φιλολογικά προβλήματα, αποτελεί η εύρεση του συνθέτη καθώς οι μελετητές όχι μόνο δεν έχουν ακόμη καταλήξει στο ποιος, πότε και γιατί συνέθεσε τον ύμνο αυτό, αλλά οι γνώμες τους εμφανίζουν και μεγάλες αποκλίσεις. Το ποιος και το πότε βεβαίως είναι αλληλένδετα, αλλά σε όλη τη χειρόγραφη παράδοση ο ύμνος φέρεται ως ανώνυμος, ενώ ο Συναξαριστής που τον συνδέει με τα γεγονότα του **Αυγούστου** του 626 δεν αναφέρει ούτε το χρόνο της σύνθεσής του, ούτε τον μελωδό του.

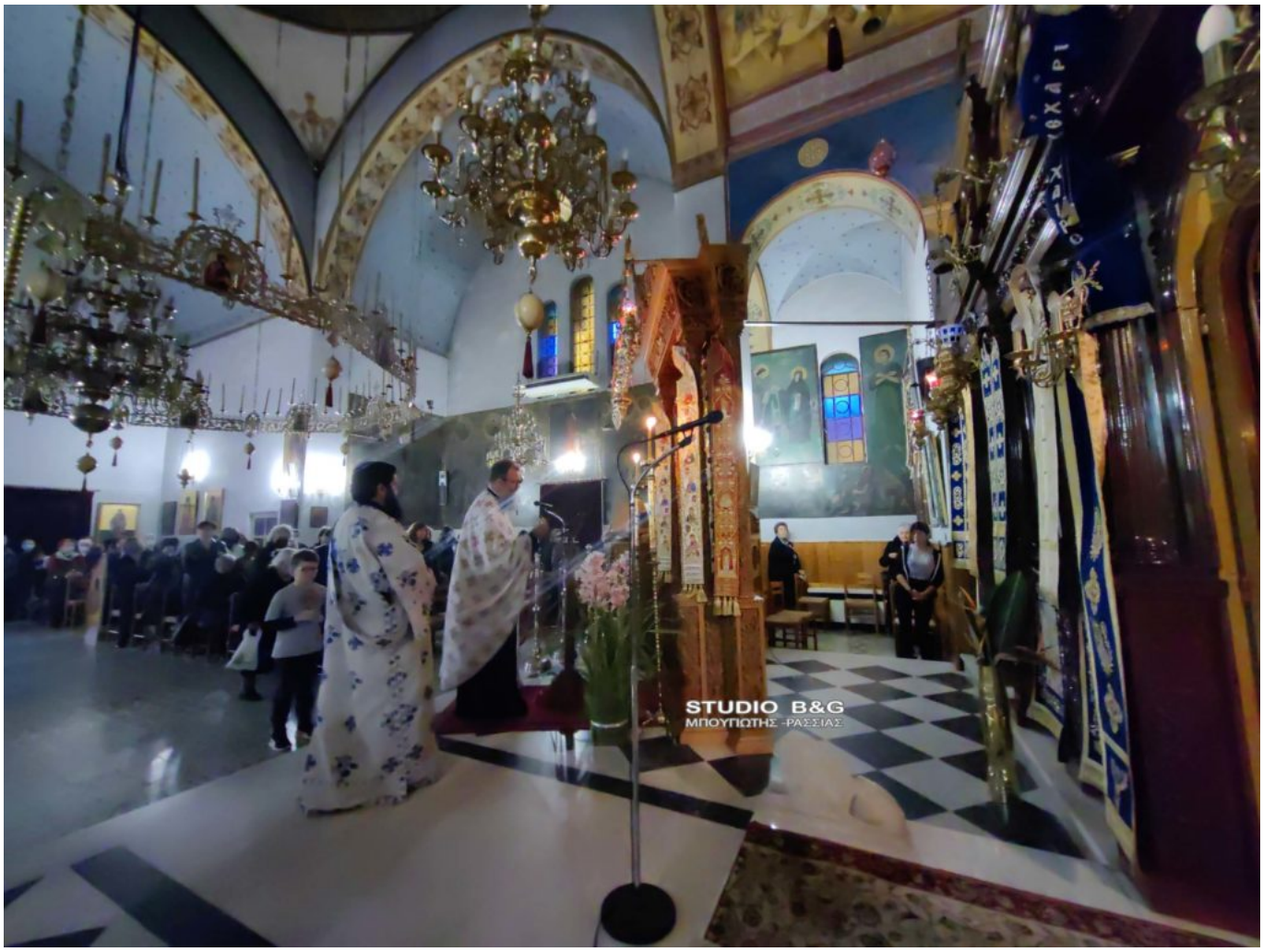

Ωστόσο, το περιεχόμενό απηχεί τις δογματικές θέσεις της Γ΄ Οικουμενικής Συνόδου, επομένως η χρονολογία σύγκλησής της, το 431, αποτελεί μία σταθερά (terminus post quem), καθώς είναι σίγουρο ότι ο ύμνος δεν συνετέθη νωρίτερα. Από την άλλη, κάποιοι ερευνητές θεωρούν ότι από το περιεχόμενό του συνάγεται ότι ο ύμνος αναφέρεται σε κοινό εορτασμό του Ευαγγελισμού και των Χριστουγέννων, εορτές οι οποίες χωρίστηκαν κατά τη **βασιλεία του Ιουστινιανού** (527-565), πράγμα που, αν ισχύει, αφενός σημαίνει ότι ο ύμνος γράφτηκε το αργότερο επί Ιουστινιανού, αφετέρου ενισχύει την άποψη ότι προϋπήρχε των γεγονότων του 626. Η παράδοση αποδίδει τον **Ακάθιστο ύμνο** στον μεγάλο βυζαντινό υμνογράφο του 6ου αιώνα, **Ρωμανό τον Μελωδό.** Την άποψη αυτή υποστηρίζουν πολλοί ερευνητές (P. F. Krypiakiewicz, F. Doelger, H.-G. Beck, E. Wellesz, P. Maas, Σ. Ευστρατιάδης), οι οποίοι θεωρούν ότι οι εκφράσεις του ύμνου, η γενικότερη ποιητική του αρτιότητα και δογματική του πληρότητα δεν μπορούν παρά να οδηγούν στο **Ρωμανό.**

Αλλος ερευνητής, ο **J. Grosdidier de Matons,** θεωρεί ότι ένα κοντάκιο του Ρωμανού ακολουθεί τη μουσική και το μέτρο του α’ οίκου του Ακαθίστου Ύμνου «Ἄγγελος πρωτοστάτης», πράγμα που κατ’αυτόν σημαίνει ότι ο **Ρωμανός** τουλάχιστον γνώριζε -αν δεν συνέγραψε ο ίδιος τον Ύμνο. Σε κώδικα του 13ου αιώνα υπάρχει μεταγενέστερη σημείωση, του 16ου αιώνα, η οποία αναφέρει τον Ρωμανό ως ποιητή του ύμνου.

Η άλλη εκδοχή, που υποστηρίζεται μεταξύ άλλων από τον Θ. Δετοράκη, βασίζεται σε μια παλαιά αχρονολόγητη εικόνα του Ευαγγελισμού στο παρεκκλήσιο του **Αγίου Νικολάου** της ονομαστής μονής του **Αγίου Σάββα στα Ιεροσόλυμα,** όπου εικονίζεται και ένας μοναχός, ο οποίος κρατάει ένα ειλητάριο που γράφει «Ἄγγελος πρωτοστάτης οὐρανόθεν ἐπέμφθη» (αρχή του α΄ οίκου του Ακάθιστου ύμνου). Στο κεφάλι του μοναχού αυτού γράφει *«ο άγιος Κοσμάς»*.

Πρόκειται για τον Κοσμά το μελωδό, ο οποίος έζησε και αυτός τα γεγονότα του 718, καθώς απεβίωσε το 752 ή 754. Τέλος, βέβαιο παραμένει ότι οι ειρμοί του Κανόνα του **Ακάθιστου Ύμνου** είναι έργο του Ιωάννου Δαμασκηνού, ενώ τα τροπάρια του **Ιωσήφ Ξένου του Υμνογράφου**